

Den 19. juli 2006 afgav jeg en opfølgingsrapport om min inspektion den 30. oktober 2003 af Specialinstitutionen Sølager, de sikrede afdelinger. I rapporten bad jeg Sølager, Frederiksborg Amt og Socialministeriet om oplysninger mv. vedrørende nærmere angivne forhold. Jeg bad Frederiksborg Amt om at sende amtets og Sølagers oplysninger gennem Socialministeriet hvis bemærkninger mv. jeg endvidere udbad mig på en række punkter.

Jeg modtog i den anledning den 13. februar 2007 gennem Socialministeriet udtalelser af 10. oktober 2006, 22. november 2006 og 8. februar 2007 med bilag fra henholdsvis Sølager, Frederiksborg Amt og Socialministeriet. Jeg har endvidere modtaget en kopi af Frederiksborg Amts brev af 21. november 2006 til Socialministeriet (vedrørende Sølagers retningslinjer for erstatning og modregning i de unges tøj- og lommepege) og et internt notat fra Styrelsen for Social Service om styrelsens besøg på Sølager den 16. august 2004.

Efter nedlæggelsen pr. 1. januar 2007 af Frederiksborg Amt er Region Hovedstaden ansvarlig for driften af Sølager.

Jeg skal herefter meddele følgende:

Ad pkt. 3.4. Nøddebakken

Jeg bad Sølager om at oplyse hvad kritikken i amtets rapport havde ført til – kritikken om at standarden på Nøddebakken ikke var acceptabel for så vidt angik vedligeholdelse og rengøring af elevværelser og størstedelen af de øvrige lokaler.

Sølager har oplyst at dagen på Nøddebakken nu starter med rengøring der afsluttes inden de egentlige aktiviteter sættes i gang.

Sølager har endvidere oplyst at institutionen har fået tilsagn fra amtet om udskiftning af gulvbelægningen på elevgangen.

Jeg forstår det anførte således at ændringen i dagsrytmen har medført en mere acceptabel standard for rengøringen på Nøddebakken. Jeg går ud fra at arbejdet med at udskifte gulvbelægningen på elevgangen er færdigt og foretager mig ikke mere vedrørende disse spørgsmål.

Jeg viderebragte under inspektionen de unges klager over støj fra ventilationsanlægget og over at der ofte er for koldt i hele huset, til Sølagers ledelse der oplyste at der på tidspunktet for inspektionen blev gjort forsøg på at justere anlægget.

Sølager oplyste forud for opfølgingsrapporten at institutionen i samarbejde med BST havde igangsat undersøgelser vedrørende støv og støj, og at de foreløbige undersøgelser peger på at der muligvis skal installeres et nyt ventilationsanlæg for at undgå gener.

Jeg bad i opfølgingsrapporten Sølager om oplysninger om hvad der siden er sket vedrørende dette spørgsmål.

Sølager har oplyst følgende:

”Ventilationsanlægget:

Brandalarmeringssystemet er udskiftet, med anlæg med mindre luftgennemstrømning, hvilket giver mere energi på varmesiden, og mindre støj. Efter denne udskiftning har der ingen klager været.”

Med en bemærkning om at jeg går ud fra at Sølager mener ventilationsanlægget (og ikke brandalarmeringssystemet), tager jeg det oplyste til efterretning.

Ad pkt. 3.11. Isolationsrum

Jeg anførte følgende i opfølgingsrapporten:

”Ingen af Sølagers to særlige isolationsrum på henholdsvis Udsigten og Nøddebakken blev på tidspunktet for inspektionen benyttet efter deres formål.

Under besigtigelsen af isolationsrummet på Nøddebakken konstaterede jeg at døren åbner indad, og at dørhængslerne som følge heraf er placeret inde i lokalet op ad væggen. Jeg konstaterede endvidere at dørhængslerne ikke var afrundede i toppen.

Jeg bemærkede over for ledelsen at dørhængslerne vil kunne bruges i selvmordsøjemed hvis rummet igen bliver taget i brug efter sit formål.

I rapporten anførte jeg herefter følgende (i relation til Nøddebakken):

’Jeg har noteret mig at rummet på tidspunktet for inspektionen ikke blev anvendt efter sit formål, og jeg går ud fra at dette fortsat ikke er tilfældet. Efter min umiddelbare opfattelse består der dog – uanset om det ville være i strid med Sølagers politik på dette område – en mulighed for at det i enkeltstående tilfælde ikke er muligt at isolere en meget voldsom ung på værelset på den angivne måde, og at isolationsrummet derfor bliver taget i brug efter dets formål med den følge at den latente risiko som er knyttet til dørhængslernes placering og udformning, bliver udløst. Det er på den baggrund umiddelbart min opfattelse at det særlige isolationsrum i afdelingen Nøddebakken – og det tilsvarende rum i afdelingen Udsigten, hvis der i dette rum er indbygget den samme risiko – bør ændres således at risikoen ikke foreligger. Alternativt kunne rummet (rummene) helt nedlægges.

Inden jeg foretager mere, beder jeg Sølager og amtet om udtalelser om det som jeg har anført.’

Sølager har oplyst at institutionen ønsker at nedlægge isolationsrummene på de sikrede afdelinger. Sølager har endvidere oplyst at sikringsrummet på den særligt sikrede afdeling Udsigten er lovliggjort efter forskrifterne.

Jeg tager dette sidste til efterretning. Jeg bemærker endvidere at jeg af sammenhængen udleder at Frederiksborg Amt ikke har villet imødekomme Sølagers ønske om nedlæggelse af de to isolationsrum – i hvert fald ikke umiddelbart.

Hvad Nøddebakken angår, følger det af det anførte at isolationsrummet i denne afdeling – fortsat – ikke er forskriftsmæssigt indrettet, og at den latente risiko som jeg i rapporten har peget på, stadig består.

Jeg har ikke modtaget den udtalelse fra Frederiksborg Amt som jeg i rapporten har bedt om, og gentager derfor min anmodning herom.

Jeg beder tillige om Socialministeriets bemærkninger.”

Sølager har oplyst at institutionen stadig ønsker at få nedlagt de to isolationsrum som man ikke mener at der er behov for. Sølager har endvidere oplyst at isolationsrummet på Nøddebakken fortsat anvendes som depotrum.

Om spørgsmålet om forskriftsmæssig indretning af de to isolationsrum har Sølager oplyst følgende:

”Vores holdning til isolationsrummet på Udsigten, har ændret sig siden tilsynsbesøget oktober 2003, hvor vi udtalte at vi ville lovliggøre isolationsrummet. Det har vi ikke taget initiativ til...”

Amtet har oplyst at de to isolationsrum ikke har været og fortsat ikke bliver brugt efter deres formål, at de unge – når der er behov herfor – isoleres på deres værelser sammen med en eller to medarbejdere, eller alternativt isoleres ”under opsyn via et vindue”.

Jeg lagde i opfølgingsrapporten til grund at isolationsrummet på Udsigten – i modsætning til det tilsvarende rum på Nøddebakken – var blevet forskriftsmæssigt indrettet. Dette byggede jeg på følgende bemærkning i amtets brev af 10. juni 2005 (der indeholder såvel Sølager som amtets bemærkninger til inspektionsrapporten):

”Sikringsrummet på den særligt sikrede afdeling Udsigten er lovliggjort efter forskrifterne.”

Denne oplysning synes at være afgivet uden fuld dækning i de faktiske forhold på Sølager. Jeg beder Region Hovedstaden om et klart svar hvad den forskriftsmæssige indretning af isolationsrummet på Udsigten angår.

Hvis amtets oplysning i brevet af 10. juni 2005 er urigtig, beder jeg endvidere regionen om en forklaring.

Jeg går i det følgende ud fra at ingen af de to isolationsrum er forskriftsmæssigt indrettet.

Socialministeriet har oplyst at ministeriet ikke har indvendinger mod at Sølager hellere vil "isolere" de unge på deres værelser sammen med en eller to medarbejdere. Ministeriet har henvist til at reglerne (magtanvendelsesbekendtgørelsen) ikke indeholder krav om at man skal bruge isolationsrum, men at dette kan være en mulighed.

Socialministeriet har herefter anført følgende:

"Derimod er det ministeriets opfattelse, at man ikke vil kunne bruge de unges værelser til isolation under opsyn via et vindue. Når det drejer sig om isolation, fordi der er overhængende fare for, at denne skader sig selv eller andre, skal de særlige isolationsrum anvendes."

Allerede under inspektionen påpegede jeg at der er problemer med de særlige isolationsrum på Nøddebakken og Udsigten.

Jeg er ikke – efter at jeg nu har afgivet inspektionsrapporten og den første opfølgingsrapport – kommet nærmere en afslutning af dette spørgsmål. Herudover kommer det som Socialministeriet har anført om Sølagers praksis for isolation (under opsyn via et vindue).

Frederiksborg Amt har med sin udtalelse om at isolationsrummene ikke har været og fortsat ikke benyttes efter deres formål, ikke besvaret mit spørgsmål om hvorvidt amtet vil være indstillet på at imødekomme Sølagers ønske om at de to isolationsrum bliver nedlagt, eller kommenteret mit udsagn om den latente risiko i isolationsrummene hvis disse i fremtiden undtagelsesvist skulle blive taget i brug.

Jeg anmoder om at få et klart svar fra Region Hovedstaden også på disse punkter.

Inden jeg foretager mig videre, beder jeg endvidere om en udtalelse fra regionen om det som Socialministeriet har anført, jf. citeret lige ovenfor.

Ad pkt. 3.13. Fritidslokaler – herunder kondirum

Jeg noterede mig i rapporten at Sølager (fortsat) havde ønske om en sportshal på Hundested-matriklen.

I fortsættelse af amtets oplysning om at der på denne ejendom er gode udendørsarealer der er anvendelige til sportsaktiviteter, bad jeg amtet om at oplyse om udendørsarealerne også er egnet til sportsaktiviteter om vinteren. Jeg bad endvidere amtet om en udtalelse om hvorvidt ønsket fra Sølagers side om en sportshal ved Hundested har indgået i overvejelserne forud for beslutningen om at lade en sportshal opføre til brug for de to afdelinger i Skibby.

Amtet har ikke besvaret mit spørgsmål om overvejelserne forud for beslutningen om at bygge en sportshal i Skibby, men har oplyst at udendørsarealerne på Sølager-matriklen i ”vidt omfang [er] egnet til sportsaktiviteter om vinteren”.

Amtet har endvidere oplyst at sportshallen på Skibby-matriklen i et vist omfang kan anvendes af unge på Sølager-matriklen der har mulighed for udgang.

Med en bemærkning om at jeg under henvisning til den faktiske afstand/køretid mellem Sølager og Skibby går ud fra at dette har undtagelsens karakter, har jeg noteret mig det som amtet har anført.

Jeg går ud fra at regionen har noteret sig Sølagers ønske om en sportshal også på Hundested-matriklen, og foretager mig ikke mere vedrørende dette spørgsmål.

Ad pkt. 3.14. Værksteder mv.

Jeg forstod en bemærkning fra Sølager og amtet på den måde at der ikke – lænere – finder en produktion sted i smedeværkstedet på Nøddebakken (med henblik på salg ud af huset). Hvis dette var rigtigt forstået, bad jeg om oplysning om baggrunden for denne ændring og om betydningen heraf for beskæftigelsen af de unge i ”arbejdstiden”.

Jeg noterede mig endvidere det oplyste om det (nye) hobbyværksted til sølv- og læderarbejde, herunder at hobbyværkstedet var indrettet i et tidligere elevværelse. Jeg gik dog samtidig ud fra at dette ikke betød at Nøddebakkens kapacitet (otte unge) var blevet nedsat.

Sølager har oplyst følgende:

”Smedeværkstedet er ikke nedlagt, men er opdelt, der er de samme maskiner og mulighed for at producere de samme produkter som tidligere, når vi har unge som kan og vil indgå på dette værksted. Den nedlagte del af værkstedet er nu indrettet til varierede aktivitetsmuligheder: Sølv, læder, modelbyggeri oa. Udendørsaktiviteterne er opprioriteret så vi ud over go-cart nu også har indkøbt en crossmaskine, og er ved at anlægge bane til at køre på.”

Amtet har oplyst at Nøddebakkens kapacitet pr. 1. februar 2004 er ændret fra 8 til 6 pladser.

Jeg har noteret mig det oplyste – herunder at Nøddebakkens kapacitet er ned-sat fra otte til seks pladser.

Om antallet af pladser på Sølager – nu og tidligere – henviser jeg til pkt. 4 nedenfor.

Ad pkt. 3.16. Madrasser

Sølager oplyste forud for opfølgingsrapporten at madrasser, dyner og puder udskiftes til brandhæmmende materialer i takt med, at der findes økonomi til det på de enkelte afdelinger.

Jeg gik i opfølgingsrapporten ud fra at de (to) afdelinger som låser værelsesdørene om natten, prioriteres på dette punkt. Jeg bad Sølager om at underrette mig når udskiftningen af madrasser, dyner og puder til brandhæmmende materialer på de to afdelinger – Nøddebakken og Spidsen – er tilendebragt.

Sølager har oplyst at ovenstående plan stadig følges.

Jeg beder fortsat Sølager om at underrette mig når udskiftningen af madrasser, dyner og puder til brandhæmmende materialer på de to afdelinger er tilendebragt.

Ad pkt. 4. Belægning og klientel

Jeg gengav i opfølgingsrapporten det tal (29) for antallet af pladser i Sølagers sikrede afdelinger som jeg havde gengivet i den foreløbige rapport uden at dette havde givet myndighederne anledning til bemærkninger. Jeg gengav i opfølgingsrapporten endvidere det tal for antallet af pladser (25) som på dette tidspunkt fremgik af Sølagers hjemmeside.

Jeg lagde til grund at det rigtige tal (på tidspunktet for opfølgingsrapporten – den 19. juli 2006) var 26 pladser idet jeg samtidig gik ud fra at Sølager og/eller amtet ville reagere over for mig hvis også dette tal var forkert. Jeg gik endvidere ud fra at amtet vil revidere oplysningerne på sin hjemmeside på dette punkt.

Et opslag den 16. april 2007 på hjemmesiden viser at hjemmesiden er blevet opdateret pr. oktober måned 2006. Det fremgår nu at Sølager har 26 sikrede pladser fordelt på 5 afdelinger (Spidsen, Nøddebakken, Villaen, Buen og Udsigten (sidstnævnte er nu en særligt sikret afdeling). Det fremgår at også henvisningen til Socialministeriets magtanvendelsesbekendtgørelse er blevet rettet (bekendtgørelse nr. 1613 af 12. december 2006).

Jeg tager dette til efterretning.

Da Sølager ikke havde oplyst hvilke erfaringer Sølager hidtil havde haft med placering af varetægtssurrogatanbragte og dømte, herunder unge der er idømt ungdomssanktion, sammen med unge der er anbragt med henblik på pædagogisk/psykologisk observation, gentog jeg min anmodning.

Sølager har oplyst at institutionen ”stort set ikke har haft de store problemer med at have flere kategorier af unge på samme afdeling”. Sølager har som en af ulemperne peget på at der dermed også bliver forskelle på de enkelte unges kontrol (unge med og uden kontrol på samme afdeling). Sølager har dog samtidig anført at institutionen har gode erfaringer med ”den fleksibilitet det er at kunne tage de individuelle hensyn som den enkelte unge har brug for”.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad pkt. 6. Beskæftigelse og undervisning

Da Sølager ikke havde besvaret mit spørgsmål om undervisningstilbuddene (i relation til omfanget af tildelte timer og hvilke fag der tilbydes undervisning i), gentog jeg spørgsmålet.

Jeg bad endvidere, i lyset af at projektet med én samlet skole var opgivet, amtet om en udtalelse om på hvilken – anden – måde amtet havde søgt at sikre sig at de konstaterede problemer med undervisningen på Sølager var eller ville blive løst.

Sølager har oplyst at skolen på Hundested-matriklen er samlet under ét tag mens der på Skibby-matriklen er separate skolestuer på de to afdelinger.

Amtet har oplyst at det i efteråret 2005 – i forbindelse med indgåelse af overenskomst med henholdsvis Hundested og Skibby kommuner om undervisningen på de sikrede afdelinger – blev præciseret at det er det kommunale skolevæsen som fører tilsyn med undervisningen på de sikrede afdelinger og sikrer at undervisningen varetages i overensstemmelse med folkeskoleloven. På tilsvarende måde yder den kommunale PPR pædagogisk, psykologisk rådgivning til de sikrede afdelinger.

Amtet har i øvrigt henvist til en skrivelse af 26. januar 2005 fra Undervisningsministeriet. I skrivelsen, der er en vejledende udtalelse til amtet som svar på amtets e-mail af 26. oktober 2004, har Undervisningsministeriet – udover til folkeskoleloven – henvist til ministeriets bekendtgørelse nr. 896/2000 om folkeskolens specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand. Ministeriet har nærmere henvist til bekendtgørelsens § 9 om fravigelse af den ugentlige undervisningstid, § 11 om fritagelse for undervisning i et fag og til § 10, stk. 2 (om enkeltmandsundervisning), jf. nu §§ 12 og 13 i undervisningsministeriets tilsvarende bekendtgørelse nr. 1373/2005.

Sølager har endvidere oplyst at Sølager sørger for at en ung der udenfor Sølager går i 9.-10. klasse og som opholder sig på Sølager i eksamenstiden, kommer til folkeskolens afgangsprøve enten på ”sin egen skole” eller på den lokale skole (Hundested/Skibby) hvis politiet tillader det.

Jeg har noteret mig dette.

Amtet har oplyst at der ”i skrivende stund” (22. november 2006) ikke er aflagt kommunalt tilsyn.

Jeg beder regionen om at oplyse om dette fortsat er tilfældet.

Ad pkt. 7. Lommepenge/arbejdspenge – de unges erstatningsansvar og Sølagers mulighed for at modregne i de unges lomme- og tøjpenge

I rapporten rejste jeg spørgsmål om

- I hvilket omfang de unge på de sikrede afdelinger er erstatningsansvarlige for egne skadegørende handlinger (det subjektive element) og
- I hvilken udstrækning et eventuelt erstatningskrav kan modregnes i de unges lomme- og tøjpenge.

Jeg gengav i opfølgingsrapporten Socialministeriets fyldige – og kritiske – bemærkninger til amtet vedrørende begge de rejste spørgsmål. Jeg bad endvidere Socialministeriet om nærmere oplysninger om de svar som jeg gik ud fra at ministeriet havde fået fra Frederiksborg Amt i anledning af ministeriets bemærkninger, og om det videre forløb.

Amtet har henvist til sin skrivelse af 21. november 2006 til Socialministeriet hvormed amtet har tiltrådt Socialministeriets bemærkninger hvorefter det er muligt at modregne et evt. erstatningskrav i de unges tøj- og lommepenge hvis modregningen ikke forhindrer den unge i at få en hensigtsmæssig beklædning,

og hvis den unge fortsat får mulighed for at vænne sig til at administrere egne penge.

Socialministeriet har bl.a. anført følgende:

”...der har været drøftelser mellem amtet og Sølager, hvor det er blevet præciseret, at det er dansk erstatningsrets almindelige regler for erstatning uden for kontrakt, der er gældende for de unges skadevoldende adfærd på Sølager. Ministeriet går ud fra at Sølager herefter følger reglerne, og vil ikke foretage en yderligere opfølgning.

Endvidere fremgår det, at man forud for en iværksættelse af en egentlig modregning vil forsøge at lave en frivillig afbetalingsaftale med den unge, med henblik på at den unge vænner sig til at administrere egne penge. Socialministeriet har ingen bemærkninger til dette.”

Jeg har noteret mig oplysningerne og foretager mig heller ikke mere vedrørende disse spørgsmål.

Ad pkt. 8. Fritidsaktiviteter og fællesskab

Jeg tog til efterretning at der på alle afdelingerne er computeradgang for de unge, og at de unge uden brev- og besøgskontrol har mulighed for på aftalte tidspunkter at få internetadgang sammen med en medarbejder. Da Sølager ikke havde besvaret mit spørgsmål om hvorvidt der er fastsat retningslinjer for brugen af computere, gentog jeg spørgsmålet.

Sølager har oplyst at det til enhver tid er den skoleansvarlige som har ansvar for at de unge som ikke har kontrol, har mulighed for internetadgang.

I opfølgingsrapport nr. 2 vedrørende inspektion af den sikrede institution Stevnstortet anførte jeg følgende:

”Stevnstortet har fortsat ikke svaret på mit spørgsmål om hvorvidt der foreligger eventuelle retningslinjer for brugen af computere,

men jeg lægger nu til grund at der ikke foreligger sådanne (skriftlige) retningslinjer.

Jeg foretager mig ikke mere vedrørende dette spørgsmål ud over at bemærke at jeg går ud fra at Stevnnsfortet er opmærksom på at sikre at alle de unge der ønsker det, kan få lige adgang til at benytte computerne.”

Heller ikke Sølager har (udtrykkeligt) besvaret spørgsmålet eller har ikke forstået hensigten hermed.

Jeg går ud fra at også Sølager er opmærksom på at sikre at alle de unge der ikke har kontrol, og som måtte ønske det, kan få lige adgang til at benytte computerne.

Om de unges muligheder for at se fjernsyn efter sengetid anførte jeg bl.a. følgende i opfølgingsrapporten:

”Jeg bad om en udtalelse fra Sølager – og fra amtet – om de (tilsyneladende) meget forskellige regler for de unges muligheder for at se fjernsyn efter sengetid og baggrunden herfor.

Jeg anførte endvidere følgende i rapporten:

’Umiddelbart kan man læse Nøddebakkens regler således at de unge kan se fjernsyn hele natten. Årsagen til amtets forundring i tilsynsrapporten vedrørende Nøddebakken (”Endvidere er tilsynet forundret over at maskin- og smedeværkstedet, som er professionelt og velorganiseret indrettet, ikke opleves som interessant og vedkommende for ’de unge’ som tilsynet talte med.”) kunne måske søges heri.’

Jeg bad om at Sølager og amtet i udtalelserne kom ind herpå.

Sølager (og amtet) har ikke besvaret disse spørgsmål, og jeg gentager derfor disse.”

Sølager har om fjernsynskiggeri om natten oplyst at de unge på alle fem afdelinger har mulighed herfor, og at dette ikke har skabt problemer fordi de unge

ikke benytter sig af muligheden hvilket viser sig ved at afdelingerne ikke har ”de store problemer med at få de unge op om morgenen”.

Amtet har henvist hertil og har endvidere oplyst følgende:

”Sølager har redegjort for deres aktivitetstilbud hverdage og week-ender. Der er stadig forskel på udbudet på hverdage og i weekenden, og en del af aktiviteterne er afhængig af de enkelte medarbej- deres kompetencer og interesser – der er erfaring med, at det er det personlige engagement, der ofte har en smittende effekt på de unge.”

Jeg har noteret mig disse oplysninger.

Jeg har endvidere noteret mig at hverken Sølager eller amtet udtrykkeligt er kommet ind på spørgsmålet om hvorvidt natligt fjernsynskiggeri kan være årsag til at smedeværkstedet på Nøddebakken ikke blev oplevet som interessant og vedkommende for de unge som amtets tilsyn talte med. Jeg er opmærksom på at svaret kan ligge i Sølagers oplysning om at de unge ikke benytter sig af muligheden for at se fjernsyn om natten og foretager mig ikke mere vedrørende dette spørgsmål.

Sølager har om ”ture ud af huset” oplyst at dette kun undtagelsesvist kan lade sig gøre (i en udslusningsperiode).

Jeg har noteret mig dette.

Ad pkt. 9. Kontakt til omverdenen mv.

9.1. Besøg

Jeg anførte bl.a. følgende i opfølgingsrapporten:

”Jeg bad Sølager om at oplyse hvilke oplysninger institutionen modtager fra politiet – og på hvilken måde oplysningerne modta-

ges. Jeg bad endvidere Sølager om at sende mig (kopi af) de tre sidste afgørelser om afslag på besøg som institutionen har truffet forud for den 27. oktober 2004. Jeg bad endvidere om kopi af de til afgørelserne hørende akter.

Sølager har oplyst følgende:

'Oplysningerne indhentes telefonisk fra politiet. Sølager gør notat om de oplysninger, der indhentes fra politiet. På baggrund af de indhentede oplysninger træffer Sølager efter en konkret vurdering beslutning om, hvorvidt der skal gives tilladelse til besøg eller ej. Såfremt der træffes beslutning om at meddele afslag på besøg, får den unge på Sølager en mundtlig begrundet underretning herom. Der udfærdiges ikke skriftlige afgørelser om afslag på besøg.'

Jeg har noteret mig det oplyste.

Mit spørgsmål om hvilke oplysninger Sølager indhenter, er ikke besvaret. Spørgsmålet var knyttet til en omtale af inspektionen af Grenen som på tidspunktet for inspektionen af denne institution alene indhentede oplysninger om hvorvidt den der anmoder om besøg, er straffet, men ikke oplysninger om hvad den pågældende er straffet for.

Jeg gentager mit spørgsmål.

Sølager har (heller) ikke sendt mig kopi af de tre sidste afgørelser om afslag på besøg som institutionen har truffet forud for den 27. oktober 2004 og af de til afgørelserne hørende akter.

Også denne anmodning gentager jeg.

Om den manglende efterkommelse heraf kan skyldes at Sølager slet ikke har akter om besøgsafslag – og altså heller ikke udfærdiger et notat om den – med Sølagers ordvalg – mundtligt meddelte, begrundede 'underretning' til den unge, fremgår ikke.

Jeg beder Sølager om en udtalelse herom og om amtets bemærkninger hvis der ingen skriftlige akter udfærdiges.

Jeg beder tillige Sølager om at oplyse om hvorledes der forholdes i forhold til den der anmoder om besøg. Jeg sigter hermed til at den pågældende er part i besøgssagen på lige fod med den unge på Sølager.

Jeg beder tillige om amtets – og Socialministeriets – bemærkninger hertil.”

Sølager har oplyst at institutionen er ved at udarbejde ens skriftlige retningslinjer for samtykkeerklæring/forældreaccept i forbindelse med besøg, og at dette vil ske i samarbejde med amtet.

Sølager har endvidere oplyst at Sølager ikke har ”indhentet [Sølager mener formentlig ”udfærdiget”]; min bemærkning] disse afgørelser skriftligt, men kun mundtligt, og har derfor ingen skriftlig afgørelse som vi kan medsende”.

Amtet har oplyst følgende:

”Amtet finder, at Sølager kortfattet bør notere begrundelsen for et meddelt afslag på besøgstilladelse med et indhold svarende til den mundtligt meddelte, begrundede underretning til den unge. Det er ligeledes amtets opfattelse, at den part, der anmoder om besøg, bør underrettes om et evt. afslag på tilladelse til besøg. Underretningen bør indeholde en kortfattet begrundelse for afslaget.”

Socialministeriet har efter en gengivelse af reglerne for samvær/kontakt med forældrene og den unge under 18 år bl.a. anført følgende:

”Med udgangspunkt i reglerne om at forældrene og den unge, der ikke er i varetægtssurrogat, har ret til samvær efter serviceloven og reglerne om besøg i retsplejeloven for unge i varetægtssurrogat, er vi enige med amtet i, at Sølager bør give en skriftlig begrundelse på afslag på besøgstilladelse til den unge. Og ligeledes bør den part, der anmoder om besøg, og som dermed er part i sagen underrettes om et evt. afslag på tilladelse til besøg med en begrundelse for afslaget.”

Det følger af almindelige forvaltningsretlige regler og principper at såvel den unge som får afslag på at få besøg, som den der ønsker at aflægge besøg, skal have en begrundelse for et evt. afslag eller – hvis afgørelsen meddeles mundtligt – kan anmode herom.

Hvis afslaget meddeles skriftligt, skal begrundelsen meddeles samtidig med afgørelsen. Hvis afslaget meddeles mundtligt, skal begge de ovenstående parter efter anmodning have en skriftlig begrundelse (jf. forvaltningslovens § 23, stk. 1, 1. pkt.).

Efter den almindelige notatpligt der følger af princippet i offentlighedslovens § 6, skal der foretages et notat om et afslag der meddeles mundtligt (som en væsentlig ekspedition i sagen). Tilsvarende gælder begrundelsen for afslaget.

Det er meget beklageligt at Sølager på grund af manglende skriftlighed ikke kan efterkomme min anmodning om at modtage kopi af de sidste tre afslag på besøg som institutionen har truffet forud for den 27. oktober 2004, og de dertil hørende akter.

Jeg foretager mig ikke mere i den anledning idet jeg går ud fra at Sølager nu er fuldt ud opmærksom på de regler som gælder. Jeg går også ud fra at regionen ved kommende tilsynsbesøg vil være opmærksom herpå.

Jeg beder Sølager og/eller regionen om at sende mig et eksemplar af de skriftlige retningslinjer for samtykkeerklæring/forældreaccept mv. i forbindelse med besøg som Sølager evt. i samarbejde med Frederiksborg Amt måtte have udarbejdet. Jeg går ud fra at retningslinjerne vil vise præcist hvilke oplysninger institutionen indhenter fra politiet (og hvordan oplysningerne modtages).

Om besøgstiden på de enkelte afdelinger har Sølager henvist til de pjecer som de enkelte afdelinger har udarbejdet med henblik på at de bliver sendt til forældrene ved de unges ankomst.

Jeg har noteret mig at der nu foreligger skriftlige retningslinjer for besøg i alle fem afdelinger. Jeg henviser endvidere til oplysningerne i det citat fra Sølager

som jeg har gengivet på s. 28 i opfølgingsrapporten (om Sølagers reviderede (fælles) besøgsregler).

9.2. Telefonering

Jeg bad Sølager om at uddybe sine oplysninger om de unges muligheder for at ringe ud (og de pårørendes muligheder for at ringe til den unge) – svarende til mindst 15 minutter pr. dag (henholdsvis 10 minutter). Jeg bad endvidere om at Sølager i sin udtalelse kom ind på hvilken praksis Sølager fører i henseende til overhøring af telefonsamtaler.

Sølager har som svar henvist til de pjecer som jeg har nævnt lige ovenfor under pkt. 9.1, og som sendes til forældrene ved de unges ankomst. Det fremgår af pjecerne i hvilke tidsrum de unge kan henholdsvis ringe ud og modtage opkald.

For de unge på Udsigten gælder der ifølge pjecen følgende ringetider (Nøddebakkens ringetider er næsten identiske):

”*Den unge har mulighed for at ringe *ud af huset* hverdag (minus onsdag) **kl. 12.30-13.00** (i 5 min.) + **kl. 16.00-17.00** (i 10 min.) + **kl. 20.15-21.00** (i 10 min.).

*Den unge kan modtage opkald *ind i huset* **kl. 19.30-20.15** (10 min.), alle ugens 7 dage [Udsigtens fremhævelser; min bemærkning].”

Hvis pjecen tages på ordene, kan de unge på Udsigten (og Nøddebakken) i weekenderne kun modtage indgående opkald – og ikke ringe ud. Jeg går dog ud fra at dette ikke har været meningen da ringetiderne blev fastsat (og at dette heller ikke praktiseres), men at de unges muligheder for at ringe ud tværtimod er bedre i weekenderne i forhold til hverdage.

Jeg beder om Sølagers bemærkninger til det som jeg har anført.

De unge på Villaen kan tilsyneladende vælge at anvende samtlige de minutter som er til rådighed, til enten indgående eller udgående samtaler. Jeg henviser til at der i pjecen om denne afdeling er anført at "[t]elefontid er mellem 15:00-22:00 30 minutter om dagen. D.v.s. både ud- og indgående samtaler".

Jeg beder Sølager om at oplyse om jeg har forstået dette rigtigt.

Mit spørgsmål om praksis for overhøring af telefonsamtaler har Sølager besvaret på den måde at Nøddebakken, Udsigten og Buen har etableret telefonboks mens Spidsen og Villaen har bestilt opsætning af teleboks hos håndværkeren.

Jeg har noteret mig at de unge på denne måde har fået/får mulighed for at telefonere uden at blive forstyrret af de andre unge der er anbragt i institutionen.

Jeg beder Sølager om at oplyse om ovenstående skal forstås således at der ingen restriktioner er med den telefoniske kontakt til omverdenen for de unge som ikke har besøgs- og brevkontrol.

Jeg beder også om oplysning om hvorledes Sølager gennemfører kontrollen med de varetægtssurrogatanbragte unges telefonsamtaler.

Ad pkt. 11. Euforiserende stoffer mv.

Jeg oplyste i opfølgingsrapporten til orientering for Sølager at jeg i forbindelse med den endelige rapport vedrørende inspektionen den 6. oktober 2005 af Bakkegården forventede at skulle behandle spørgsmålet om ransagning af de unges værelser ved konkret mistanke.

Jeg kan i fortsættelse heraf oplyse at jeg i inspektionsrapporten vedrørende Bakkegården har anført følgende (under pkt. 8):

”Under henvisning til det som Socialministeriet har anført i forbindelse med opfølgningen af inspektionen af Grenen, og hvorefter institutionen – i modsætning til politiet – ikke har hjemmel til at foretage ransagning af de unges værelser, beder jeg Vestsjællands Amt om en udtalelse om Bakkegårdens praksis om ransagning af de unges værelser ved konkret mistanke.”

Der foreligger endnu ingen opfølgingsrapport vedrørende inspektionen af Bakkegården. Rapporten om Bakkegården kan lige som de øvrige rapporter om sikrede institutioner læses på hjemmesiden (www.ombudsmanden.dk).

Ad pkt. 12. Personaleforhold mv.

Sølager har om spørgsmålet om institutionens normering henvist til de vedlagte bilag (det vedlagte ”personalebudgetschema 2006”).

Det fremgår heraf at Sølager i 2006 har budgetteret med en bruttonormering på 110,05 svarende til 37.553.000 kr. hvilket jeg har noteret mig.

Ad pkt. 13. Vold mv.

Sølager oplyste at institutionen ville tage initiativ til at udforme en voldspolitik – sammen med amtet og BST – der indeholder klare retningslinjer og tager udgangspunkt i forebyggelse. Jeg bad Sølager og amtet om at underrette mig om hvad Sølagers initiativ havde ført eller fører til.

Sølager har oplyst at institutionens voldspolitik på tidspunktet for afgivelse af udtalelsen til mig netop var blevet godkendt i ”MEDudvalget” og har henvist til et bilag herom.

Den definition for hvad vold er, og som er anvendt i bilaget, er overordentlig bred. Under begrebet vold er også fx medtaget ”psykisk overlast på grund af risiko for fysisk vold, verbale trusler, krænkelser, ydmygelser eller anden truende adfærd”.

Denne definition som umiddelbart ligger langt fra den "sædvanlige" definition af hvad vold er, giver mig i sig selv ikke grundlag for at foretage noget. Jeg henviser dog til det som jeg har anført under pkt. 18 nedenfor.

Om rømninger fra Sølager anførte jeg bl.a. følgende i opfølgingsrapporten:

"Sølager har til belysning heraf henvist til to bilag. Det fremgår af bilagene at der har været i alt 30 rømninger i 2003 – heraf ligger de 26 i andet halvår; december måned toppede med 8 rømninger. I første halvår af 2004 var der i alt 6 rømninger – heraf 3 i januar måned 2004.

Fællesudtalelsen fra Sølager og Frederiksborg Amt er som allerede nævnt afgivet i juni måned 2005.

De tal som jeg har fået oplyst, er relevante, men ikke aktuelle og var det heller ikke på tidspunktet for afgivelse af udtalelsen til mig.

Jeg beder derfor om de tilsvarende tal for andet halvår af 2004, for 2005 og – i det omfang tallene foreligger – også for 2006. Hvis det er muligt, beder jeg om at Sølager og amtet samtidig oplyser fra hvilken afdeling rømningerne hver især er sket.

De tal som jeg har fået, viser (foreløbigt) at rømningerne især har været koncentreret til sidste halvår af 2003 (og januar måned 2004). Jeg beder på den baggrund Sølager om en udtalelse om hvorvidt disse rømninger skyldes specielle forhold på Sølager eller specielle forhold hos den gruppe af unge der i den angivne periode var anbragt på institutionen."

Sølager har oplyst at der "som sådan [ikke] har været specielle grunde til de unges rømninger fra afdelingerne. Det er personalets opfattelse at der er en tendens til flere rømninger, hvis det først er lykkedes for en ung at rømme."

Sølager har endvidere henvist til nogle vedlagte skemaer vedrørende rømningerne. I det ovenfor nævnte følgebrev er bilagene præciseret:

*"Skemaer over rømningsstatik 2004, 2005 og 2006
Skema til indberetning af rømning*

Skema til sikkerhedstjek – de fysiske rammer
Skema til sikkerhedstjek – de pædagogiske rammer
Skema til beskrivelse af sikkerhedsindsatsområde.”

Sølager har i statistikken for 2004 anført at de tre rømninger som hidtil har været henført til 2004, er foregået i 2003 (hvilket bringer tallet for 2003 op på 33 rømninger – heraf 32 i andet halvår).

Statistikken viser at tallet for 2003 (årets sidste halvdel) – ligger væsentligt højere end tallene for de følgende år. Tallene er således:

2004: 15 rømninger

2005: 14 rømninger og

2006: 13 rømninger (dog kun årets første 9 måneder).

Det fremgår af Frederiksborg Amts brev af 12. oktober 2006 til Socialministeriet (amtets bilag 6 som der i udtalelsen fra amtet er henvist til) at ministeriet har anmodet amtet om at foretage en ”systematisk gennemgang af sikkerheden på Sølager” på baggrund af rømningstallet fra de sikrede afdelinger på Sølager i 2004 og 2005.

Jeg beder Socialministeriet om nærmere oplysninger om undersøgelsens resultat.

Ad pkt. 15. Tilsyn

Jeg bad om at modtage en kopi af social- og psykiatريفorvaltningens orientering af socialudvalget for årene 2003, 2004 og 2005.

Jeg har modtaget dette materiale som bilag til amtets udtalelse til mig (bilag 6-8).

Det fremgår af materialet at der i de tre år har været forskellige gennemgående temaer (fokuspunkter) for de tilsyn som amtet har ført med institutioner for børn og unge – således i 2003 (bl.a.) organisationsstruktur, brugerindflydelse og forældre- og pårørende samarbejde, i 2004 (bl.a.) brugerrettigheder, brugernes penge (kontroldelen) og magtanvendelsessager og i 2005 (bl.a.) vejledning til brugerne om deres rettigheder og økonomiske sanktioner over for brugerne.

Hvad det sidstnævnte gennemgående tema angår, henviser jeg til det som jeg har anført ovenfor under pkt. 7.

Jeg bad endvidere amtet om at oplyse i hvilket omfang det amtslige tilsyn i 2005 og 2006 har ført akutte tilsyn.

Amtet har oplyst at der ikke har været ført akutte tilsyn i perioden. Amtet har til belysning af sit – varslede – tilsyn med Sølager henvist til bilag 10-12 (opfølgning på amtets tilsynsbesøg den 28. juni 2006 om (bl.a.) rengøringsstandarder på Nøddebakken og om skoleundervisning og aktivitetstilbud i weekenderne på de sikrede afdelinger generelt). Amtets bilag 13 (amtets brev af 12. februar 2004 til Sølager) er indgået i grundlaget for min rapport om inspektionen (af 26. januar 2005 – pkt. 7, s. 49).

Jeg forstår umiddelbart amtets svar på mit spørgsmål om akutte tilsyn således at amtet har opfattet spørgsmålet som gående (udelukkende) på Sølager og ikke – som det har været min mening – som et generelt spørgsmål vedrørende amtets tilsyn som helhed.

Under henvisning til at Frederiksborg Amt i mellemtiden er blevet nedlagt, har jeg ikke grundlag for at gentage mit spørgsmål.

Om tilsynets uafhængighed anførte jeg bl.a. følgende i opfølgingsrapporten (det indledende citat er taget fra amtets udtalelse til mig):

” Rådgivnings- og vejledningsfunktionen udføres af pædagogiske konsulenter i afdeling Institutionservice og Administration i Social- og psykiatريفvaltningen, som også følger op på tilsynet, således at rådgivning og vejledning er adskilt fra tilsynsfunktionen.”

Det fremgår af amtets organisationsdiagram på hjemmesiden at Institutionservice og Administration som efter det oplyste varetager rådgivnings- og vejledningsfunktionen i forhold til bl.a. Sølager, er en selvstændig afdeling under social- og psykiatريفvaltningen på linje med Bruger- og Kommuneservice som fører tilsynet.

Jeg er ikke sikker på hvordan det anførte om at Institutionservice og Administration ’følger op på tilsynet’, skal forstås. Jeg beder derfor amtet om at uddybe sit svar.”

Amtet har ikke uddybet sit svar.

Jeg må umiddelbart forstå organisationen således at det er Institutionservice og Administration som ”følger op på tilsynet”, og at denne opfølgende del af tilsynet med andre ord ikke varetages af det ”uafhængige tilsyn” men af den del af amtets social- og psykiatريفdeling som yder rådgivning og vejledning i forhold til Sølager. Jeg henviser til at Sølager har korresponderet med Institutionservice og Administration om amtets tilsyn med institutionen den 28. juni 2006 (jf. bilag 10-13 til amtets udtalelse til mig).

Jeg beder regionen om nærmere oplysninger herom og om oplysninger om hvem der efter den 1. januar 2007 fører tilsyn med Sølager.

Jeg gentog min anmodning om at måtte modtage rapporten vedrørende Styrelsen for Social Services besøg på Sølager den 16. august 2004, og jeg har med e-mail af 11. december 2006 modtaget styrelsens interne notat vedrørende besøget.

Frederiksborg Amt har i udtalelsen til mig anført at styrelsen den 23. juni 2006 telefonisk har afreporteret besøget i forhold til amtet (og amtet har som bilag 14 vedlagt et fyldigt notat om denne telefonsamtale).

Det fremgår af telefonnotatet at styrelsen bl.a. har bemærket sig at der er problemer på Sølager vedrørende pligter, regler og rettigheder: "...der [udleveres] en pjece om hverdagen, regler på afd. o.l., men der indgår yderst sjældent noget om de unges rettigheder og klagemuligheder".

Det stemmer meget nøje med det som jeg har anført om dette spørgsmål. Jeg henviser til opfølgingsrapportens pkt. 17 og til det samme punkt i denne rapport.

Ad pkt. 16. Aflåsning af værelser om natten

Sølager oplyste at værelserne på Spidsen, Nøddebakken og Udsigten aflåses i tidsrummet 22.30-07.30, og at der er etableret tilkald fra alle værelserne på disse tre afdelinger. Sølager oplyste endvidere at de unge på Buen og Villaen ikke er låst inde om natten.

Jeg forstod umiddelbart dette svar på den måde at der ikke er etableret tilkald på værelserne i disse to afdelinger (og at amtets stående tilladelse til Sølager derfor ikke vil kunne udnyttes på disse to afdelinger), og jeg bad Sølager om at oplyse om dette er korrekt forstået.

Da Bungalowen ikke var nævnt i Sølagers svar, gentog jeg mit spørgsmål for så vidt angår denne afdeling.

Jeg bad endvidere Sølager om at oplyse om institutionen har tilsvarende erfaringer med låste døre om natten som dem der er nævnt i rapporten (tilbagemeldingerne til Direktoratet for Kriminalforsorgen fra de åbne fængsler ved Sdr. Omme, på Søbysøgaard og Kragsskovhede), eller om Sølagers erfaringer er

anderledes – også henset til at Sølagers klientel i aldersmæssig henseende adskiller sig fra klientellet i de nævnte åbne fængsler.

Sølager har oplyst at Sølager har de samme erfaringer som ved de åbne fængsler (ved Sdr. Omme, på Søbysøgård og Kragsskovhede), men har samtidig anført at nogle unge bliver angste hvis deres værelse aflåses om natten hvorfor Sølager (fortsat) ønsker at have afdelinger hvor værelserne ikke låses af.

Jeg har noteret mig svaret.

Sølager har ikke bekræftet min umiddelbare antagelse om at der ikke er etableret tilkald på værelserne på Buen og Villaen (og at amtets stående tilladelse til Sølager om at kunne aflåse værelserne om natten derfor ikke vil kunne udnyttes på disse to afdelinger). Jeg går ud fra at den manglende bekræftelse skal tages som udtryk for at dette er rigtig forstået.

Det fremgår af Sølagers hjemmeside at Sølager nu kun har 5 sikrede afdelinger, og at Bungalowen ikke længere indgår i denne sammenhæng.

Mit spørgsmål om forholdene på denne afdeling bortfalder dermed.

Ad pkt. 17. Vejledning til de unge og forældrene om magtanvendelsesbekendtgørelsens regler

Jeg gik ud fra at (den fælles) forældrepjece nu var udarbejdet og bad om at modtage et eksemplar af denne.

Jeg bad endvidere amtet – og Socialministeriet – om udtalelser om hvorvidt den procedure for vejledning af de unge som Sølager har oplyst om, opfylder bekendtgørelsens krav.

Jeg har som allerede nævnt modtaget en pjece om hver af de fem sikrede afdelinger.

Sølager har oplyst at pjecerne sendes til den unges forældre ved indskrivningen på afdelingen.

I pjecen om Nøddebakken er der indstukket et bilag (magtanvendelsesbekendtgørelsen). Sølager har oplyst at indstikket vil være det samme der ligger i alle afdelingernes pjece til forældrene.

Amtet har om Sølagers vejledning af de unge oplyst følgende:

”De unge på Sølager orienteres om indholdet af magtanvendelsesbekendtgørelsen i forbindelse med indskrivningen, ligesom der sker en generel vejledning og drøftelse af magtanvendelsesbekendtgørelsen i forbindelse med gennemgange af de konkrete magtanvendelsesindberetninger til amtet.”

Amtet har ikke angivet på hvilket grundlag amtet har udtalt sig. Hvorvidt og i givet fald i hvilket omfang det som amtet har anført, afviger fra det som Sølager har oplyst forud for opfølgingsrapporten, fremgår således ikke.

Jeg sigter hermed til Sølagers oplysning forud for opfølgingsrapporten om at de unge ved indskrivningssamtalen vil blive oplyst om ”hvor de finder magtanvendelsesbekendtgørelsen på afdelingen, ligesom de vil blive tilbudt at få den gennemgået sammen med en medarbejder”.

Socialministeriet har på sin side – med henvisning til amtets udtalelse – anført at Sølager ved denne fremgangsmåde over for de unge opfylder reglerne i magtanvendelsesbekendtgørelsen.

Magtanvendelsesbekendtgørelsen (nr. 1613/2006) indeholder i § 26 følgende bestemmelse:

”Institutionens leder skal sikre sig, at såvel anbragte børn og unge som forældremyndighedens indehaver bliver gjort bekendt med reglerne i denne bekendtgørelse, herunder adgangen til at klage til henholdsvis Ankestyrelsen og kommunalbestyrelsen i beliggenhedskommunen...og det sociale nævn.”

Efter min opfattelse er det ikke i overensstemmelse med bestemmelsen i § 26 blot at oplyse de unge om hvor de finder magtanvendelsesbekendtgørelsen på afdelingen og at tilbyde dem at få bekendtgørelsen gennemgået sammen med en medarbejder.

Om Sølager på nuværende tidspunkt foretager sig mere end dette, synes der ikke at foreligge klare oplysninger om. Jeg henviser til det som jeg har anført ovenfor om Sølagers oplysninger (afgivet forud for opfølgingsrapporten) sammenholdt med amtets (aktuelle) udtalelse til mig.

Inden jeg eventuelt foretager mig mere, beder jeg Sølager og regionen om nærmere oplysninger herom.

Ad pkt. 18.7. Amtets tilsyn med Sølagers anvendelse af magtanvendelsesbekendtgørelsen

Jeg anførte bl.a. følgende i opfølgingsrapporten (citatet nedenfor indledes med et citat fra amtets udtalelse til mig):

” ...

’Ad 5

Der er i begge indberetninger angivet arten af trusler om vold – i det ene tilfælde beskrevet som psykiske. Denne angivelse har været fyldestgørende for konsulenterne og er blevet statistikført i forvaltningen som trusler om vold.’

Jeg gør opmærksom på at det faktiske grundlag for amtets udtalelse ikke er korrekt. Jeg henviser til at Sølager i skemaet vedrørende episoden den 4. august 2003 har besvaret såvel skemaets pkt. 17 (har der været tale om vold mod medarbejder?) som pkt. 18 (har der været tale om trusler om vold mod medarbejder?) bekræftende. Tilføjelsen "psykisk" er ikke – således som amtet synes at forudsætte – knyttet til pkt. 18, men til pkt. 17 (om vold mod personalet).

Jeg beder på den baggrund amtet om en ny udtalelse.

Jeg går ud fra at amtet generelt statistikfører tilfælde af "psykisk vold" som tilfælde af trusler om vold – og ikke som tilfælde af vold. Jeg beder amtet om at oplyse om dette er korrekt forstået."

Jeg anførte endvidere i opfølgingsrapporten at Socialministeriet i sin udtalelse havde anført at amtets og Sølagers bemærkninger ikke "i øvrigt [gav] ministeriet anledning til bemærkninger". Jeg gik ud fra at dette også gjaldt bemærkningerne om Sølagers indberetning til amtet af tilfælde af – psykisk – vold mod personalet. Jeg bad om Socialministeriets udtrykkelige bemærkninger på dette punkt og om ministeriets bemærkninger til den fornyede udtalelse fra amtet som jeg havde anmodet om.

Frederiksborg Amt har i sin fornyede udtalelse henvist til at et stort antal medarbejdere på Sølager har deltaget i et "Konflikthåndterings-kursus" med henblik på at minimere vold mod medarbejderne, og at det er hensigten at alle medarbejdere skal gennemgå kurset, jf. også bilag 15 om en ansøgning fra amtet til Socialministeriets tilskudssekretariat. Projektindholdet er i ansøgningen beskrevet på følgende måde:

"først, anden og tredje position i kommunikation, assertionstræning, bevidst brug af kropssprog, konfliktzoner, model til god konflikthåndtering, parader og faldteknikker og frigørelses- og holderegreb".

Amtet har endvidere oplyst at det er korrekt at amtet generelt statistikfører tilfælde af "psykisk vold" som tilfælde af trusler om vold.

Dette har jeg noteret mig.

Socialministeriet har om det konkrete tilfælde af indberetning anført følgende:

”Trusler om vold eller ’psykisk vold’ kan ikke sidestilles med (fysisk) vold, men trusler om vold kan opfattes som én af mange former for psykisk vold.

Socialministeriet er enig i, at ’psykisk vold’ ikke skal statistikføres som (fysisk) vold.”

Jeg tager det som Socialministeriet har anført, til efterretning.

Opfølgning

Jeg har i de enkelte afsnit ovenfor bedt Sølager og regionen – og på et enkelt punkt også Socialministeriet – om oplysninger mv. vedrørende forskellige forhold. Jeg beder om at Sølager sender institutionens oplysninger mv. gennem regionen med henblik på at regionen får lejlighed til at kommentere det som Sølager anfører.

Jeg beder regionen om at tilbagesende regionens og Sølagers oplysninger mv. gennem Socialministeriet med henblik på ministeriets eventuelle yderligere bemærkninger. Jeg har under pkt. 13 udtrykkeligt bedt Socialministeriet om oplysninger mv.

Underretning

Denne rapport sendes til Sølager, Region Hovedstaden, Socialministeriet, Styrelsen for Social Service, Folketingets Retsudvalg, Tilsynet i henhold til Grundlovens § 71, stk. 7, og de unge i institutionen.